

Kako sijejo zlate hruške Petra Svetine in Damijana Stepančiča

V Mestni knjižnici Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, bo celo leto 2020 praznično obarvano in obsijano s sijajem zlatih hrušk.

Z aktivnostmi za različne ciljne publike (strokovnjake, vzgojitelje, učitelje, promotorje branja, otroke, družine, mlade ...) obeležujemo jubilej, 10. obletnico podelitve priznanj zlata hruška.

Z našo knjižnico in tudi z nastankom znaka za kakovost, zlata hruška, sta oba avtorja, pisatelj Peter Svetina in ilustrator Damijan Stepančič močno povezana. Pisatelj in znanstvenik Peter Svetina je bil krajši čas (2003) zaposlen v tedanji Pionirski knjižnici kot njen vodja. Opogumljal je zaposlene za vrednotenje kakovosti knjig za otroke in mlade v času, ko se je število izdanih mladinskih knjig na slovenskem knjižnem trgu nekajkrat povečalo, a njihova kakovost ni sledila njihovi kvantiteti. To idejo smo s strokovnimi razmisleki postopoma tudi uresničili, razvijamo pa jo še danes.

Zlata hruška, znak za kakovost mladinskih knjig, izhaja iz Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki vsako leto predstavi produkcijo mladinskih knjig na slovenskem knjižnem trgu in oceni njeno kakovost. V Pionirski smo želeli, da bi zlate hruške dosegle mlade bralce, ki so jim v prvi vrsti tudi namenjene. Zato so odlične knjige na naslovnici označene z nalepko, na enak način kot v so bile preteklosti z znakom dobra igrača označene najboljše igrače. Zlate hruške so odlične knjige, ki jih lahko berejo večkrat in v katerih najdejo odgovore na številna življenjska vprašanja. Njihovo ime izvira iz slovenske pravljичne tradicije; se pa motiv pojavlja tudi v pravljicah drugih narodov.

Ko smo razmišljali, katerega od odličnih slovenskih ilustratorjev bi povabili k upodobitvi likovne podobe zlata hruške, smo se soglasno odločili za ilustratorja Damijana Stepančiča, ki je zasnoval celotno promocijo zlatih hrušk: nalepke, plakat, drevo zlata hruška, priznanja, kazalke in razglednice, v jubilejnem letu pa bo celotno podobo zlatih hrušk tudi osvežil.

Knjige, ki so prejemnice znaka zlata hruška, se uvrščajo na različne bralne sezname, spodbujamo njihovo branje, nakup za domače knjižnice, kot knjižni dar ... z njimi že celo desetletje vstopamo na mladinske oddelke splošnih knjižnic, v šolske knjižnice, knjigarne, tudi v knjižne zbirke vrtcev.

Oba za letošnjo bralnospodbujevalno akcijo izbrana avtorja sta do sedaj prejela izjemno število zlatih hrušk (Peter Svetina 13, Damijan Stepančič 27, v skupnem sodelovanju pa 8), in priznanj zlata hruška (2 skupaj, Damijan Stepančič 4 v sodelovanju z drugimi avtorji), kar ju uvršča v sam vrh prejemnikov.

Oba mojstra, besede in ilustracije, sta bila med prejemniki priznanja zlata hruška od vsega začetka. Že v prvem letu podeljevanja priznanj zlata hruška, leta 2009, je Damijan Stepančič prejel priznanje zlata hruška za izvirno slovensko mladinsko knjigo; in sicer za ilustracije v knjigi poezije *Saše Vegri Naročje kamenčkov* (2010). Naslednje leto, 2011, sta oba avtorja Peter Svetina in Damijan Stepančič skupaj prejela priznanje za zbirko kratke proze *Modrost nilskih konjev* (DZS, 2010), Damijan Stepančič pa za ilustracije v izvirni slovenski mladinski poučni knjigi *Žive Dev in Bare Kolenc: Kje pa ti živiš?* (Rokus Klett, 2010). Kasneje, leta 2012 je Damijan Stepančič prejel priznanje za ilustracije v izvirni slovenski mladinski poučni knjigi *Kako so videli svet* (Miš, 2011), leta 2013 oba avtorja skupaj za izvirno slovensko leposlovno knjigo *Ropotarna* (Miš, 2012), Damijan Stepančič pa skupaj z Lucijo Stepančič leta 2015 še za ilustracije v slikanici *Anton!* (Miš, 2014).

Z bralnospodbujevalno akcijo ob 2. aprilu želimo mlade, pa tudi starejše bralce (zlasti starše) seznanjati s pomenom kakovostne mladinske knjige, zlate hruške, in jih povabiti k pristočasnemu branju in ogledovanju odličnih knjig obeh letošnjih nominirancev za Andersenovo nagrado.

Seznam zlatih hrušk Petra Svetine in Damijana Stepančiča

	LEGENDA	BRALNE/STAROSTNE STOPNJE
	znak za kakovost zlata hruška	B-stopnja (3-6)
	priznanje zlata hruška	1.stopnja (6-9)
		2.stopnja (9-12)
		3.stopnja (12-15)
		4.stopnja (15-18)

PETER SVETINA IN DAMIJAN STEPANČIČ V SKUPNEM SODELOVANJU

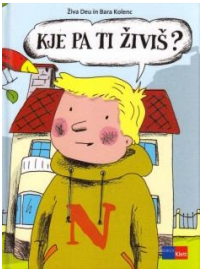

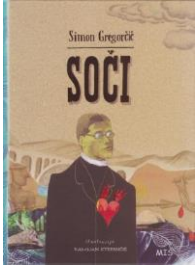

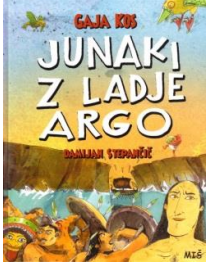

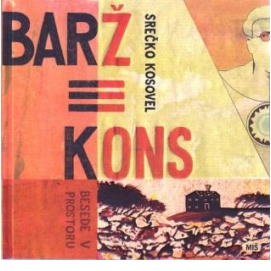

		<p>Antonov circus = Anton's circus. Vodnikova založba (DSKG) in KUD Sodobnost International, 2008, 2014. (Zbirka Spominčice = Forget-me-nots)</p> <p>1. stopnja</p>
		<p>Čudežni prstan. Vodnikova založba (DSKG) in KUD Sodobnost International, 2011. (Gugalnica)</p> <p>B-stopnja</p>
		<p>Domače naloge. Mladinska knjiga, 2014. (Zbirka Velike slikanice)</p> <p>2. stopnja</p>

		<p>Kako je Jaromir iskal srečo. Mohorjeva, 2010</p> <p>1. stopnja</p>
		<p>Kako zorijo ježevci. Miš, 2015, 2017</p> <p>1. stopnja</p>
		<p>Modrost nilskih konjev. DZS, 2010, 2016</p> <p>1. stopnja</p>
		<p>Ropotarna. Miš, 2012</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>Uho sveta. Miš, 2017</p> <p>3. stopnja</p>

**PETER SVETINA
Z DRUGIMI ILUSTRATORJI**

		<p>Kako je gospod Feliks tekmoval s kolesom. Ilustrirala Ana Razpotnik Donati. Miš, 2016</p>	<p>B-stopnja</p>
		<p>Klobuk gospoda Konstantina. Ilustriral Peter Škerl. DZS, 2007, 2008</p>	<p>B-stopnja</p>
		<p>Molitvice s stopnic. Ilustrirala Ana Zavadlav. Mladinska knjiga, 2016. (Knjižnica Čebelica; 448)</p>	<p>B-stopnja</p>
		<p>Mrožek, mrožek. Ilustrirala Mojca Osojnik. Mladinska knjiga, 2013. (Zbirka Velike slikanice)</p>	<p>B-stopnja</p>
		<p>Sosed pod stropom. Ilustriral Peter Škerl. KUD Sodobnost International, 2016. (Zbirka Čudaške prigode)</p>	<p>1. stopnja</p>

**DAMIJAN STEPANČIČ SAMOSTOJNO
ALI Z DRUGIMI AVTORJI**

		<p>DEU, Živa in Bara Kolenc: Kje pa ti živiš?. Rokus Klett, 2010, 2016</p>	<p>1. stopnja</p>
		<p>GREGORČIČ, Simon: Soči. Spremnih besedi Iztok Ilich in Damijan Stepančič. Prevod Tadeja Spruk. Miš, 2016</p>	<p>3. stopnja</p>
		<p>KOS, Gaja: Junaki z ladje Argo. Miš, 2013, 2014</p>	<p>1. stopnja</p>
		<p>KOSOVEL, Srečko: Barž = kons. Izbral, uredil in spremno besedo napisal Igor Saksida. Miš, 2015</p>	<p>4. stopnja</p>
		<p>KOVAČIČ, Lojze: Zgodbe iz mesta Rič-Rač in od drugod. Študentska založba, 2011</p>	<p>1. stopnja</p>

		<p>MILČINSKI, Fran: Butalski grb. Mladinska knjiga, 2012. (Knjižnica Čebelica; 437)</p> <p>B-stopnja</p>
		<p>MÖDERNDORFER, Vinko: Kot v filmu. Mladinska knjiga, 2013, 2014</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>PAVČEK, Saša: Zakaj je polje jezero?. Miš, 2014</p> <p>1. stopnja</p>
		<p>PAVČEK, Tone: Juri Muri v Afriki. Miš, 2012</p> <p>B-stopnja</p>
		<p>PAVČEK, Tone: Majhnice in majnice = Budding Songs, Maying Songs. Miš, 2009, 2010</p> <p>3. stopnja</p>
		<p>PIKALO, Matjaž: Luža. Miš, 2012. (Zbirka Miškolinke)</p> <p>1. stopnja</p>

		<p>POJDI z menoj. Okaši, 2013</p> <p>3. stopnja</p>
		<p>PREŠEREN, France: Krst pri Savici. Miš, 2018</p> <p>4. stopnja</p>
		<p>PREŠEREN, France. Zdravljica. Mladinska knjiga, 2013, 2014, 2017. (Zbirka Velike slikanice)</p> <p>3. stopnja</p>
		<p>ROZMAN, Andrej in Damijan Stepančič: Živalska kmetija. Strip po predlogi Georgea Orwella. Miš, 2014</p> <p>4. stopnja</p>
		<p>SONČNICA na rami. Mladinska knjiga, 2016. (Zbirka Sončnica)</p> <p>1. stopnja</p>
		<p>STEPANČIČ, Damijan: Zgodba o sidru. Mladinska knjiga, 2010. (Zbirka Velike slikanice)</p> <p>1. stopnja</p>

		<p>STEPANČIČ, Lucija in Damijan: Anton!. Miš, 2014</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>STEPANČIČ, Lucija in Damijan: Anton!: zgodba s priredbo v slovenski znakovni jezik. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2018</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>STEPANČIČ, Lucija in Damijan: Arsenije!. Miš, 2017</p> <p>3. stopnja</p>
		<p>STEPANČIČ, Lucija in Damijan: Kaj nam povejo besede?. Miš, 2014</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>STEPANČIČ, Lucija in Damijan: Kako so videli svet. Miš, 2011</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>STEPANČIČ, Lucija in Damijan: Počekani ropar = Scribble Robber. Vodnikova založba (DSKG), 2009. (Spominčice = Forget-me-nots)</p> <p>1. stopnja</p>

		<p>TRNOVŠEK, Tadej: Zaklad pisarja Bernarda. Muzej krščanstva na Slovenskem, 2011, 2018</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>VEGRI, Saša: Naročje kamenčkov. Izbral, uredil in spremno besedo napisal Igor Saksida. Miš, 2009, 2013</p> <p>3. stopnja</p>
		<p>VIDMAR, Janja: Kebarie. Miš, 2010, 2013. (Zbirka Prva zorenja)</p> <p>2. stopnja</p>
		<p>ZUPAN, Vitomil: Pravljica o črnem šejku z rdečo rožo. Miš, 2011</p> <p>4. stopnja</p>

BRALNE SPODBUDE

Želimo si, da bi bile knjige z znakom zlata hruška in vsa njihova promocija, prepoznana po vsej Sloveniji in da bi dosegla vse kraje, kjer živijo mladi bralci!

- Poznaš znak za kakovost zlata hruška, plakat in zgibanko zlata hruška? Jih najdeš v svoji knjižnici, šolski, splošni? Si jo opazil v knjigarni? Kje drugje?
- Prepoznaš tudi drevo zlata hruška, katerega veje so vsako leto obložene z novimi zlatimi hruškami? Kje ga srečuješ oz. si ga opazil?
- V svoji najbližji knjižnici povprašaj po različnih gradivih, ki opozarja na zlate hruške.
- Si tudi sam pozoren, ko si izbiraš knjige za branje v prostem času, na naslovnice z nalepkami zlata hruška? Je tudi med tvojimi ljubimi knjigami kakšna zlata hruška? Morda je to trenutno celo tvoja najljubša knjiga?
- Morda s takšno knjigo obdariš koga od svojih prijateljev ob kakšnem pomembnem dogodku.
- Na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana, na podstrani Pionirska, <https://www.mklj.si/pionirska-knjiznica>, si oglej sezname knjig, zlatih hrušk, Praznik zlatih hrušk, ki ga praznujemo na Slovenskem knjižnem sejmu. Oglej si kakšen delček posnetka s prireditve v Cankarjevem domu.
- Poznaš slovensko ljudsko pravljico Hvaležni medved? Preberi jo! Tudi mi ti vsako leto, v pozni jeseni, simbolično, kot hvaležni medved, ponujamo v branje pehar slastnih zlatih hrušk in te z njimi vabimo k branju.
- Poznaš še kakšno pripoved, v kateri so omenjene hruške?
- Poznaš kakšno pravljico, v kateri so omenjene zlate hruške?
- S katerimi knjigami, ki nosijo znak zlate hruške, ki sta jih ustvarila pisatelj in ilustrator Peter in Damijan, bi pa ti napolnil pehar zlatih hrušk in ga podaril svojemu najboljšemu prijatelju za počitniško branje?
- Kaj pa zlate hruške, ki sta jih ustvarila Peter in Damijan, ti je katera med njimi še posebno všeč?

- Katero zlato hruško bi priporočil v branje odraslim, svojim staršem, učiteljem, knjižničarjem?
- Pogovarjajte se s prijatelji, sošolci ... o svojih najljubših zlatih hruškah?
- Sporočite nam, katera od knjig iz seznama je vaša najljubša zlata hruška.
- Zamislite si, da ste otroška žirija. Eden od vas naj bo njen predsednik, druga dva prijatelja pa člana žirije. Vsak od vas naj preberite 5 vaši starosti primernih zlatih hrušk. Nato se posvetujte, katera od prebranih zlatih hrušk vas je najbolj navdušila.
- Zakaj je ta knjiga vaša najljubša zlata hruška? Napišite kratko utemeljitev.
- Bi kaj sporočili ali vprašali naša avtorja, Damijana in Petra?
- Vas je knjiga tako navdušila, da bi jima radi napisali pismo ali jima narisali risbo?

Naslov vaše najljubše zlate hruške in vaše mnenje, zakaj ste jo izbrali, vprašanja, pisma ali risbe, ki bi jih radi posredovali avtorjema Petru Svetini in Damijanu Stepančiču, pošljite na naslov: **MLK, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Kersnikova 2, 1000 Ljubljana** ali na e-naslov: **pionirska@mklj.si** do **31. decembra 2020**.

Med poslanimi odgovori bomo desetim izžrebancem podarili lepo knjižno nagrado.